CÁCH CHỌN BĂNG GẠC

Dinh-Van NGUYEN, MD, RT, BScN
Director of Nursing and Allied Health, VietMD.net Inc.

DISCLOSURE
Người trình bày không làm việc hay nhận tài trợ của bất kỳ công ty kinh doanh nào liên quan đến các sản phẩm trong bài nói chuyện nầy

✓ Đa dạng, không còn đơn giản như trước, có nhiều kiểu phân loại
✓ Khi chọn băng gạc, cần chú ý 3 yếu tố:
-Hoạt chất (tính chất hóa học)
-Chất nền (tính chất vật lý)
-Giá thành

5 QUI TẮC LÀM LÀNH VẾT THƯƠNG

1 <u>Xác định nguyên nhân và loại trừ nguyên nhân</u>:

-do tì đè
-do đái tháo đường
-do tĩnh mạch
-do động mạch
-do ung thư
-do nhiễm khuẩn
-do tự miễn

5 QUI TẮC LÀM LÀNH VẾT THƯƠNG

2 <u>Giữ ẩm vết thương</u>

3 <u>Giữ ấm vết thương</u>:

-khi nhiệt độ vết thương xuống 2ºC, quá trình lành vết thương ngừng lại
-mỗi lần thay băng sẽ ngưng quá trình lành vết thương 6-8 giờ đồng hồ

5 QUI TẮC LÀM LÀNH VẾT THƯƠNG

4 Kiểm soát nhiễm trùng

-vi khuẩn tiết độc tố, tạo cặn bã, dành oxy, dành chất dinh dưỡng

-bioburden và biofilm

5 Dinh dưỡng đầy đủ cho vết thương chóng lành

CÁCH CHỌN BĂNG GẠC CĂN CỨ THEO:

T.I.M.E.

T=tissue=nền vết thương
I=infection=nhiễm trùng
M=moisture=độ ẩm
E=edge=bờ vết thương

T =tissue= nền vết thương (mục tiêu cuối: mô hạt)

CÁCH HOẠT ĐỘNG	THÍ DỤ ĐIỂN HÌNH	SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI
loại trừ vẩy kết (slough) và màng sinh học (biofilm):	-muối (ưu trương) -đường (mật ong) **-hoạt chất ưa nước polymer** -chất nền vật lý hút nước	-Mesalt, Purilon, Hypergel -Medihoney -Hydrogel, Intrasite, Purilon, Triad -Kaltostat (alginate) Aquacel (methylcellulose) Hydrofera Blue (PVA foam) Tegarderm hydrocolloid
ức chế enzymes MMPs	-Matrix Metalloproteinase Inhibitor (MMP inhibitor)	-Promogran, Prisma

T =tissue= nền vết thương (mục tiêu cuối: mô hạt)

CÁCH HOẠT ĐỘNG	THÍ DỤ ĐIỂN HÌNH	SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI
giàn giáo sinh học (Extracellular Matrix= ECM)	-SISWM (Small Intestine Submucosa Wound Matrix)	-Oasis
phân hũy collagen	-collagenase topical	-Santyl
chống dính	-lưới vaseline -lưới silicon	-Adaptic -Mepitel
giảm đau	-ibuprofen	-Biatain ibu

I =infection= nhiễm trùng tại chỗ

Mục tiêu: hạn chế lây lan

CÁCH HOẠT ĐỘNG	THÍ DỤ ĐIỂN HÌNH	SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI
Kháng sinh (antibiotics) STOP	-bacitracin & polymycin B	-Polysporin, Fucidin
Sát khuẩn (aseptics) STOP	cồn, nước oxy già (hydrogen peroxide), "thuốc đỏ"	
Kháng khuẩn (antimicrobials)	-cadexomer iodine -nano-bạc -CHG (chlorhexidine gluconate) -PHMB (polyhexamethyl biguanide) -Tím Gentian & Xanh Methylene	-Iodosorb, Inadine -Silvercel, Acticoat -Bactigras -AMD, Curity, Kirlix -Hydrofera Blue
Nước muối sinh lý	-Saline 0.9%	

M=moisture= cân bằng độ ẩm

Mục tiêu: không ướt quá, không khô quá

CÁCH HOẠT ĐỘNG	THÍ DỤ ĐIỂN HÌNH	SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI
Hút nước	-methylcellulose	-Alginate, Aquacel, Mesorb
Làm ẩm	-polymer, ưu trương	-Intrasite, Purilon, Hydrogel, Triad
Chống thấm nước	-transparent film	-Tegaderm film, Mepore film
Vừa hút bên trong, vừa không thấm bên ngoài	-hydrocolloid (polyurethane)	-Duoderm, Combiderm, Biatain silicon, Tegarderm foam adhesive, Allevyn

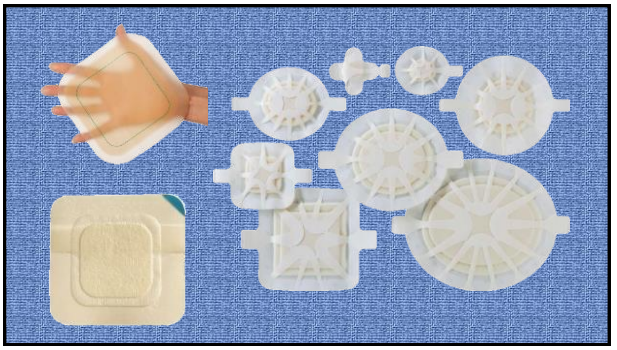

E=edge= bờ vết thương

Mục tiêu: biểu mô lan vào trong

CÁCH HOẠT ĐỘNG	THÍ DỤ ĐIỂN HÌNH	SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI
chống da ngậm nước	-zinc oxide (kẽm) -barrier film khác zinc	-Zincofax, Viscopaste -Cavilon, Silicon cream
chống da quá khô	-petroleum jelly	-Vaseline, Viscopaste
chống bờ vết thương cuộn tròn, tăng sinh mô hạt	-silver nitrate ($AgNO_3$)	-Silver Nitrate Stick
loại bỏ mô sừng	-cắt lọc	

SẢN PHẨM	KHÁNG KHUẨN	HÚT KHÔ VẾT THƯƠNG	LÀM ƯỚT VẾT THƯƠNG	TÁY VÁY KẾT	KHÔNG DÍNH	CHỐNG NƯỚC
Triad			++	+++	+	
Tegaderm foam adhesive Biatain silicon, Allevyn Duoderm		++			+	+
Tegaderm hydrocolloid Tegaderm acrytic			+	+		+
Hydroferra Blue	+	+		++	+	
Sivercel	+	++		++		
Alginate		++		++		
Inadine Bactigras	+			+	+	
Adaptic Mepitel				+	+	
Mesorb		+++				

CÁC HUYỀN THOẠI VỀ CHĂM SÓC VẾT THƯƠNG

Nguồn: Nancy Morgan, Relias Webinar June 2019, Insider Secrets to Wound Care

1. Da đỏ là dấu hiệu nhiễm trùng
2. Kháng sinh cần thiết cho tất cả các vết thương nhiễm trùng
3. Vết thương tì đè đều có thể ngăn ngừa được
4. Mô hoại tử cần phải cắt lọc
5. Vết thương chảy máu là dấu hiệu tốt
6. Vết thương càng để khô càng mau lành
7. Tất cả vết thương đều phải theo kỹ thuật vô trùng
8. Băng gạc đơn giản là thứ tiết kiệm nhất
9. Vớ chống huyết khối hậu phẫu có thể dùng cho vết loét tĩnh mạch
10. Không có trách nhiệm nếu làm theo y lệnh sai